

Nastavni predmet: Povijest

Nastavna jedinica: Ujedinjenje Italije i ujedinjenje Njemačke

Nastavna cjelina: Svijet i Europa u drugoj polovici 19. stoljeća

Razred: 3. razred gimnazije

Ujedinjenje Italije i ujedinjenje Njemačke

UJEDINJENJE ITALIJE

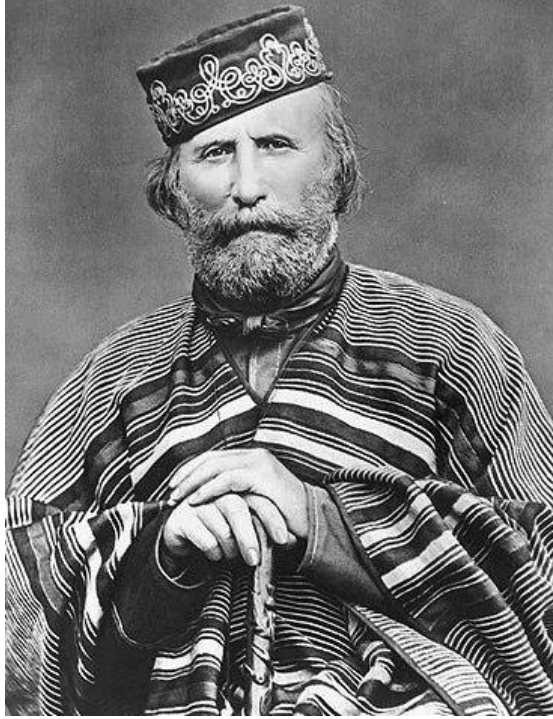
- **Demokratska republika** => GIUSEPPE MAZZINI
- **Monarhistička država** => grof CAMILLO B. CAVOUR
 - ministar vanjskih poslova Kraljevstva Sardinije i Pijemont
 - Cavour je priodobio velike sile (Francusku)

Camillo Cavour - premijer Pijemonta

- Najveća prepreka ujedinjenju Italije je bila **Austrija**
 - u Torinu 1859. = **francusko-pijemontski sporazum**
 - u travnju 1859. Austrija je napala Pijemont, a Francuska je objavila rat Austriji
 - ⇒ u lipnju austrijski poraz kod **Magente** i **Solferina**
 - **Mir u Zürichu** (studen 1859.)
 - ⇒ **Pijemont** je pripojio dio Lombardije s Milanom
 - ⇒ **Austrija** je zadržala Veneciju

- ⇒ ustanci u Toskani, Parmi i Modeni
- ⇒ **Francuska** je dobila Nicu i Savoju
- **G. GARIBALDI** je brodovima iz Genove krenuo prema Siciliji
 - **osvojio Siciliju i ušao u Napulj** (svrgnuta dinastija Burbonaca) => ulazak pijemontske vojske

Giuseppe Garibaldi

- **KRALJEVINA ITALIJA** je proglašena u **Torinu 1861.**
 - kralj Italije iz Pijemonta **VITTORIO EMMANUELLE II.**
- God. 1862. Garibaldi je pokušao osvojiti Rim => spriječila ga je kraljeva vojska zbog straha od međunarodnih posljedica
- U travnju 1866. **Italija i Pruska** su sklopile sporazum protiv Austrije => **poraz Italije kod otoka Visa** (1866.)
- Italija je **mirom u Pragu** (1866.) stekla Veneciju
- Garibaldi je ponovo neuspješno pokušao osvojiti Rim => poraz od francuskih i švicarskih odreda

- Francuzi su se 1870. morali povući iz Rima => Italiji je priključena i Papinska država (papa se povukao u Vatikan)
- Pokret **ITALIA IRREDENTA** (neoslobođena Italija) => pripajanje preostalih krajeva u kojima žive Talijani = južni Tirol, istočnojadranska obala ...

Talijanske države prije ujedinjenja

UJEDINJENJE NJEMAČKE

- Borba **Austrije i Pruske** u Njemačkom savezu
- **Francuska** je ujedinjenje Njemačke vidjela kao prijetnju
- **Austrija** => vojni porazi i gospodarska stagnacija

- **Pruska** je uvela vojne reforme: skraćena vojna služba, služenje vojnog roka i vježbanje vojnih vještina
 - pruski kralj: **WILHELM I.** (1861.)
 - kancelar **OTTO VON BISMARCK** (1862.) „željezni kancelar“

Otto von Bismarck

- God. 1864. **rat Austrije i Pruske protiv Danske** (Schleswig i Holstein) => uvedena dvojna uprava (prusko-austrijska)
- **BISMARCK** je diplomacijom pripremao Prusku na rat protiv Austrije => **sporazum s Italijom i Francuskom** (obećao Veneciju i dio Belgije)
- **Prusko-austrijski rat** (1866.) => poraz Austrije kraj Sadove
 - **Mir u Pragu**: Austrija je izbačena iz Njemačkog saveza, a Italiji je pripala Venecija
- **SJEVERNONJEMAČKI SAVEZ** (1867.) = osnovala Pruska => prva faza ujedinjenja Njemačke
- **Prusko-francuski rat** (1870.) => poraz francuske vojske Napoleona III. u bitci kod Sedana
 - u **siječnju 1871. u Versaillesu** je proglašeno **UJEDINJENJE NJEMAČKE** i uspostava Drugog carstva
 - ⇒ njemački car: **WILHELM I. HOHENZOLERN**
 - ⇒ aneksija pokrajina Alsace i Lorraine

⇒ priključenje južnonjemačkih država

- **Ujedinjena Njemačka** => **USTAVNA MONARHIJA**
 - državni parlament **REICHSTAG**
 - ubrzan gospodarski razvoj i izgradnja sustava saveza
- **TROCARSKI SAVEZ** (1873.) => Njemačka, Austro-Ugarska i Rusija i **DVOJNI SAVEZ** (1879.) => Njemačka i Austro-Ugarska = obrambeni savez kojem je kasnije prišla i Italija (1882.)
- **Njem.-ruski ugovor o uzajamnom osiguranju** (1887.)
- **Francusku** su zaoštreni odnosi približili **Rusiji** i **V. Britaniji**
- **Snažan gospodarski razvoj u Njemačkoj:**
 - telefonska linija, električni dalekovod
 - **tvornička industrija** (tvrtka **ALFREDA KRUPPA** – čelik, armatura i oružje), proizvodnja ugljena i željeza
 - brodogradnja i pomorstvo (3 sila svijeta)
 - urbanizacija (2/3 gradskog stanovništva)

Njemačko Carstvo (1871. - 1918.)